

Tess Gerritsen
Speel met vuur

2016
Uitgeverij XL
Zoetermeer

Hoofdstuk 1

De geur van oude boeken, dat specifieke aroma van broze pagina's en versleten leer, komt me tegemoet zodra ik over de drempel stap. De andere antiekwinkels in dit met kinderhoofdjes geplaveide straatje hebben de airconditioning aan en de deur dicht om de hitte buiten te houden, maar bij deze winkel staat de deur uitnodigend open. Het is mijn laatste middag in Rome, de laatste gelegenheid om een aandenken aan deze reis te kopen. Voor Rob heb ik al een zijden stropdas gekocht en voor mijn driejarige dochtertje Lily een schandalig duur jurkje met ruches, maar voor mezelf heb ik nog niets gevonden. In de etalage van dit antiquariaat zie ik iets van mijn gading.

Binnen is het zo donker dat het even duurt voordat mijn ogen zich hebben aangepast. Buiten is het bloedheet, maar hier is het eigenaardig koel, alsof ik een grot ben binnengegaan waarin warmte noch licht kan doordringen. Geleidelijk aan begin ik vormen te onderscheiden. Ik zie overvolle boekenplanken, oude hutkoffers en in een hoek een vlekkerig middeleeuws harnas. Aan de muren hangen opzichtige olieverfschilderijen, waar vergeelde prijskaartjes aan hangen. Ik heb er geen erg in dat de winkeleigenaar zich in een alkoof bevindt en schrik als hij opeens in het Italiaans iets tegen me zegt. Ik draai me om en zie een kabouterachtige

man met wenkbrauwen die op besneeuwde rupsen lijken.

‘Sorry,’ zeg ik. ‘*Non parlo italiano.*’

‘*Violino?*’ Hij wijst naar de vioolkist die ik op mijn rug draag. Het instrument is zo kostbaar dat ik het nooit in een hotelkamer achterlaat, maar altijd bij me houd.

‘*Musicista?*’ vraagt hij. Hij begint luchtviool te spelen, laat met zijn rechterhand een onzichtbare strijkstok heen en weer gaan.

‘Ja, ik ben musicus. Uit Amerika. Ik heb vanochtend opgetreden op het festival.’ Hij knikt beleefd, maar ik geloof niet dat hij Engels spreekt. Ik wijs naar het boek in de etalage. ‘Zou ik dat boek mogen zien? *Libro.*

Musica.’

Hij reikt in de etalage naar de muziekbundel en overhandigt hem aan mij. Je kunt zien dat het een oud boek is: bij aanraking dreigen de randjes van de bladzijden af te brokkelen. Het is een Italiaanse uitgave. Op de omslag staat het woord ‘Gypsy’ en een afbeelding van een man met wild haar die viool speelt. Ik sla het open bij het eerste stuk, een compositie in mineur. Ik ken het niet, maar zie dat het een klaaglijke melodie is en mijn vingers jeuken meteen om het te spelen. Dit is precies waar ik altijd naar op zoek ben: oude, vergeten muziek die het verdient opnieuw ontdekt te worden. Als ik verder blader, valt er een losse pagina uit het boek. Hij zeilt naar beneden en komt op zijn kop op

de vloer terecht. Hij hoort niet bij het boek. Het is een los vel muziekpapier, in potlood volgekrabbeld met noten. Erboven staat in elegante, zwierige letters de titel. *Incendio*, door L. Todesco.

Ik lees de eerste paar maten, speel in gedachten de noten en weet meteen dat het een prachtige wals is. Hij begint als een eenvoudige melodie in e-mineur, maar na de zestiende maat wordt de muziek steeds ingewikkelder. Vanaf de zestigste maat tuimelen de noten over elkaar heen en staan er onverwachte voortekens die voor schrijnende klanken zorgen. Ik keer de pagina om. Op de achterzijde staan de maten heel dicht volgekriebeld. Een reeks arpeggio's zweept de melodie op tot een koortsachtige muzikale maalstroom waar ik kippenvel van krijg.

Ik móét deze muziek hebben.

'*Quanto costa?*' vraag ik. 'Voor dit losse vel en het boek?' De winkeleigenaar bekijkt me met een geslepen blik. '*Cento.*' Hij pakt een pen en schrijft het bedrag in zijn handpalm.

'Honderd euro? Dat meent u niet.'

'*È vecchio.* Oud.'

'Niet zó oud.'

Hij haalt zijn schouders op. Het gebaar zegt: graag of niet. Hij heeft gezien hoe begerig ik keek. Hij weet dat hij een exorbitante prijs kan vragen voor dit beduimelde boek met zigeunerliederen en dat ik hem die ook zal

betalen. Muziek is het enige waaraan ik me te buiten ga. Ik verwen mezelf nooit met kleding, sieraden of designerschoenen; het enige accessoire waar ik om geef is de tweehonderd jaar oude viool die ik op mijn rug draag. Ik pak de kassabon aan, verlaat de winkel en kom weer terecht in de stroperige warmte. Gek, dat ik het in de winkel zo koud had. Ik kijk nog eens om maar zie geen airconditioning. Op de gevel staan twee identieke waterspuwers. Een zonnestraal ketst af op de koperen Medusa-kop van de klopper op de deur, die nu dicht is. Ik zie dat de antiquair door het stoffige raam van de etalage naar me kijkt. Dan laat hij de luxaflex zakken en is hij uit mijn zicht verdwenen.

Mijn man is verguld met de stropdas die ik in Rome voor hem heb gekocht. Voor de spiegel in onze slaapkamer strikt hij behendig de zachte, zijden stof. 'Net wat ik nodig had om de bestuursvergadering van vandaag een beetje sjeu te geven,' zegt hij. 'Als die lui deze kleuren zien, vallen ze vast niet in slaap als ik over cijfers begin te praten.' Rob is op zijn achtendertigste nog net zo slank en fit als op onze trouwdag, alhoewel er de afgelopen tien jaar wel wat grijze haren aan zijn slapen zijn verschenen. In zijn gesteven witte overhemd met de gouden manchetknopen ziet hij eruit als het prototype van de nauwgezette accountant. In zijn leven draait alles om cijfers: winst en verlies, debet- en cre-

ditposten. Hij bekijkt de wereld in wiskundige termen en doet alles met geometrische precisie, zelfs zoals hij de brede slip van de stropdas onder de smalle doorhaalt en tot een perfecte knoop strikt. Ik ben heel anders. De enige cijfers waar ik om geef, zijn die van symfonieën, opera en bladmuziek. Rob zegt altijd dat hij daarom verliefd op mij is geworden: omdat ik, in tegenstelling tot hem, een kunstenaar ben, een luchtwezen dat in de zon danst. Toen ik hem pas had leren kennen, was ik bang dat de verschillen in onze karakters een kloof tussen ons zouden creëren, dat Rob, die zo stevig met beide voeten op de grond staat, er op den duur genoeg van zou krijgen voortdurend te moeten voorkomen dat het luchtwezen bij hem zou wegzweven. Maar we zijn inmiddels tien jaar verder en nog steeds verliefd.

Hij strijkt over de stropdas en glimlacht naar me in de spiegel. ‘Wat was je trouwens vroeg op.’

‘Mijn tijd klok staat nog op Rome. Daar is het nu twaalf uur ’s middags. Dat is het voordeel van jetlag. Ik kan deze dag mooi uitbuiten.’

‘Tegen het middaguur zal het je opbreken. Zal ik Lily naar het kinderdagverblijf brengen?’

‘Nee, ik hou haar vandaag thuis. Ik voel me een beetje schuldig dat ik een hele week weg ben geweest.’

‘Nergens voor nodig. Je tante Val heeft zoals altijd al je taken liefdevol overgenomen.’

‘Ja, maar ik heb Lily erg gemist en wil haar vandaag gezellig bij me houden.’

Hij draait zich naar me om. De nieuwe stropdas hangt precies centraal. ‘En wat zijn de plannen?’

‘Ik heb wel zin om naar het zwembad te gaan. Het is zo warm. En daarna kunnen we naar de bibliotheek om wat nieuwe boeken te halen.’

‘Goed idee.’ Hij bukt zich om me te kussen. Zijn gladgeschoren gezicht ruikt citrusfris. ‘Ik heb je gemist, schat,’ zegt hij zachtjes. ‘Misschien kan ik de volgende keer ook vrij nemen, dan gaan we samen. Dat is veel...’

‘Mama, mama! Kijk eens wat mooi!’ Lily, ons driejarige dochttertje, danst de slaapkamer binnen en maakt een pirouette in het jurkje dat ik in Rome voor haar heb gekocht. Ze wilde het gisteravond meteen passen en toen weigerde ze het uit te trekken. Ze springt als een aapje tegen me op en we vallen samen lachend op het bed. Er ruikt niets zo lekker als je eigen kind. Ik wil iedere molecuul van haar inademen, haar in mijn lichaam opnemen zodat we weer één kunnen worden. Als ik de giechelende massa blond haar en lavendelkleurige ruches knuffel, laat Rob zich ook op het bed vallen en slaat zijn armen om ons heen.

‘De twee mooiste meisjes op de hele wereld,’ roept hij.

‘En ze zijn van mij!’

‘Papa, blijf thuis,’ beveelt Lily.

‘Kon dat maar, lieverd.’ Rob geeft haar een zoen en

staat met tegenzin op. ‘Papa moet naar kantoor, maar jij boft, want jij mag de hele dag bij mama blijven.’ ‘Kom, dan gaan we onze badpakken aantrekken,’ zeg ik tegen haar. ‘We gaan hier een echte vakantiedag van maken.’

En dat doen we. We amuseren ons de hele ochtend in het zwembad, eten tussen de middag pizza en ijs en gaan dan naar de bibliotheek waar Lily twee nieuwe prentenboeken uitkiest over ezels, haar lievelingsdier. Als we tegen drieën thuiskomen, sta ik te tollen van vermoeidheid. Zoals Rob al had voorspeld, breekt de jetlag me nu op. Het liefst was ik in bed gekropen om een paar uur te slapen.

Lily is echter helemaal niet aan een dutje toe. Ze sleept de doos met haar oude babykleertjes naar het terras waar Juniper, onze bejaarde kat, ligt te doezelen. Lily vindt het schitterend om Juniper aan te kleden. Ze zet hem een mutsje op en probeert een van zijn voorpoten in een mouw te steken. Het goeiige dier laat het zich allemaal welgevallen en trekt zich er niets van aan dat hij wordt uitgedost in kanten jurkjes.

Terwijl Juniper zijn fashion make-over krijgt, haal ik mijn viool en zet een muziekstandaard op het terras. Ik blader in de bundel met de zigeunermuziek. Het losse vel bladmuziek glijdt eruit en landt naast mijn voeten, met de titel naar boven. *Incendio*.

Ik heb er niet meer naar gekeken sinds ik het boek in

Rome heb gekocht. Als ik het blad vastzet op de muziekstandaard denk ik aan de schemerige winkel en de antiquair die als een holbewoner in de alkoof zat. Ik krijg opeens kippenvel, alsof de kilte van de winkel aan de bladmuziek is blijven hangen.

Ik stem mijn viool en begin te spelen.

Op zo'n zwoele dag als vandaag is de klank van het instrument dieper, rijker. De eerste tweeëndertig maten van de wals klinken net zo mooi als ik me die had voorgesteld, een droeve klaagzang gezongen in een trieste bariton. Vanaf maat veertig volgen de noten elkaar sneller op. De melodie wordt steeds grilliger door de toegevoegde voortekens. Het zweet breekt me uit van de moeite die het me kost zuiver te spelen en het tempo bij te houden. Het lijkt wel alsof mijn strijkstok een eigen leven leidt, alsof hij behekt is en ik alles op alles moet zetten om hem te kunnen blijven vasthouden. O, wat een schitterende muziek! Wat een prachtig concertstuk zal dit zijn als ik het meester kan worden. De noten klauteren over de akkoorden. Opeens verlies ik de macht erover en klinkt alles vals. Mijn linkerhand verkrampst terwijl de muziek zichzelf tot nieuwe hoogtepunten opzweept.

Een handje grijpt mijn been. Ik voel iets warmes en nats. Ik stop met spelen, kijk naar beneden en zie Lily naar me staren. Haar ogen zijn net heldere meertjes met turkoois water. Zelfs als ik geschrokken het stuk tuin-

gereedschap uit haar met bloed besmeurde hand loswring, wordt het water in die blauwe ogen door geen enkel rimpeltje verstoord. Ik kijk naar haar blote voeten en volg de rode afdrukken die ze op de flagstones van het terras hebben gemaakt tot ik zie waar het bloed vandaan komt.

En dan begin ik te gillen.